

Zanimivosti od koderkoli: Peskokop Bizeljsko

Interesting observations from elsewhere: Bizeljsko Sandpit

3.5.97 (sobota ob 12.30), vreme sončno, ca. 18°C. Peskokop brez ptičev.

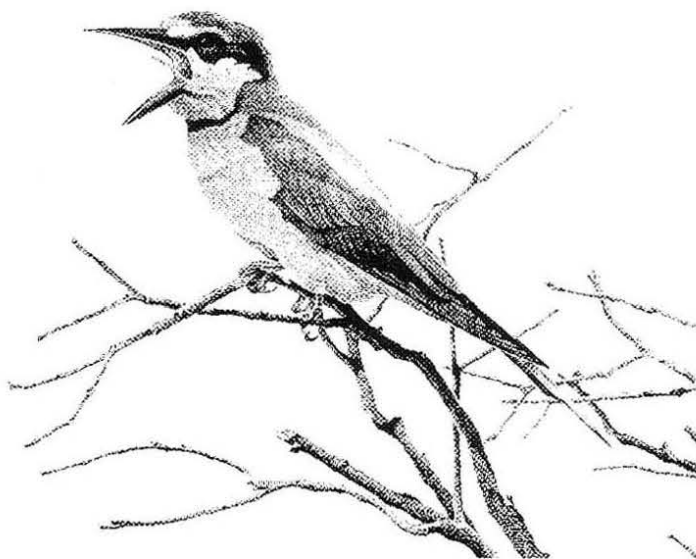
4.5.97 (nedelja ob 10. uri), vreme sončno, ca. 20°C. Čebelarjev še ni. V enem od obstoječih rogov v novem delu gnezdi velika sinica; napodila je škorca, ki je tudi iskal rov za gnezdo. Peskokop še ni saniran v skladu z dogovorom z g. Kržanom iz Opekarnе Brežice. Bager še stoji pod osamelcem.

9.5.97 (sobota ob 14. uri), vreme sončno, ca. 20°C. Čebelarji prvič videni. Jata 12 čebelarjev je letala nad peskokopom in sedala na razna drevesa na robovih peskokopa. Kopanja gnezd ni bilo opaziti.

10.5.97 (nedelja ob 9. uri), stanje od včeraj nespremenjeno, nobenega kopanja gnezd.

14.5.97 (sreda ob 17.30), vreme sončno, ca. 27°C. Na novem, levem delu južne stene so čebelarji kopali 7 rogov. Na preostalih starih stenah ni bilo mogoče ugotoviti njihovega števila, ker ni bilo posneto prejšnje stanje, pa tudi vsi ptiči so se takoj umaknili na okoliška drevesa, brž ko sem prišel na opazovalni plato. Tam sem čakal 10 minut, vendar se niso vrnili. Zasedovali so me tudi potem, ko sem se skušal skriti. Število čebelarjev se je medtem povečalo za 10, torej na skupno 22.

17.5.97 (sobota, 18.30-19.30), vreme jasno. Čebelarje sva opazovala skupaj z g. Pungarčičem, učiteljem biologije na O.š. Bizeljsko, najprej s hriba na severu. Ptiči so bili zelo aktivni pri iskanju prostorov za gnezda, zlasti na novo pripravljene južni steni na levi strani. Nato sva se približala ptičem od spodnje strani ter se ustavila na platoju, kjer naj bi stala opazovalnica. Vsi ptiči so se takoj umaknili na bližnje veje in drevesa. Od daleč sva preštela rove, stare in nove skupaj (žal starih nisem imel popisanih). V jugovzhodni steni je sedem rogov, levi del (nove) južne stene jih ima deset (vse nove), osrednji del južne stene jih

ima sedem, osamelec poleg nje, ki se ruši (in se je kmalu povsem porušil), jih ima prav tako sedem, desna, s stroji očiščena stena pa nima nobenega. Ob 19.30 so vsi čebelarji odleteli na okoliška drevesa, največ v smeri Bizeljskega, kjer so najbrž prespali. Tišina. Robinija je začela cveteti.

18.5.97 (nedelja, ob 05.45), jasno, rahlo megleno, ca. 12°C. Na suhem drevesu, v smeri zvonika sv. Lovrenca, sedi 18 čebelarjev, nadaljnji 4 pa se spreletavajo okoli osamelca. Torej je v peskokopu 22 čebelarjev.

Ob 06.00 uri dva čebelarja kopljeta vsak svoj rov na osamelcu, ki se utegne vsak hip zrušiti. Sta na začetku, ker ven molita njuna repa. Po nekaj minutah prenehata in se usedeta na bližnje vejice.

Ob 06.15 so se ptiči delno odselili s suhega drevesa na druga drevesa. Na nebu še ni poletov.

Ob 08.15 omenjena čebelarja nadaljujeta kopanje. Drugi ptiči letajo na nebu tako nad peskokopom kot v njegovi okolici. Slišijo se le glasovi. V bližini bagerja ni bilo slišati ali videti nobenega od njih. V steni na vrhu zaselka Gradišča ni bilo nobenega čebelarja.

Ob 18. uri sem obiskal peskokop od zgoraj. Velika aktivnost v peskokopu in okolici. Opazil sem prva dva rova na skrajni desni steni, kjer jih do sedaj ni bilo.

01.06.97 (nedelja ob 10. uri), delno jasno, hladno 10-12°C, rahel veter. V jugovzhodni steni ni čebelarjev, aktivni so le v južnih stenah, vendar pa osamelca ni več,

saj se je popolnoma sesedel. Na levi strani južne stene je priletel čebelar, se usedel na vhod v rov, nakar je prišel iz rova njegov partner, mu vzel nekaj iz kljuna ter izginil v rov, čebelar pa je odletel in ga nisem več videl. Na skrajni desni steni sta priletela dva čebelarja in zlezla vsak v svoj rov, kjer sta tudi ostala. Ko sem se iz skrivališča bližal ploščadi, sta me skušala dva čebelarja pregnati. Usedla sta se na bližnjo robinijo in glasno opozarjala druge ptiče, ki jih je bilo po moji oceni 10-12.

Ob 16.15 je v peskokopu zelo živahno. Čebelarji lovijo znotraj peskokopa, nekaj pa se jih večkrat usede na dovozno pot pod južnimi stenami, kjer nekaj iščejo v pesku. Drugi jih pri tem preganjajo, kakor za šalo. Nisem opazil, da bi imeli kaj v kljunu, vendar so nekateri odleteli s poti naravnost v rov.

22.06.97 (nedelja ob 07.30), vreme jasno in toplo. Mimo mojega hrama je letela skupina 4 čebelarjev do konca Janeževe gorce (ca 1,2 km od peskokopa) in se čez nekaj minut vračala, loveč žuželke.

Ob 10. uri sem obiskal peskokop. Ptiči so še vedno zelo plahi, saj so se takoj umaknili na bližnja drevesa ali pa odleteli v okolico. Nad spodnjo mlako nisem opazil nobenega čebelarja.

06.07.97 (nedelja). Vso noč je močno deževalo, pihal je močan veter. Čebelarje sem slišal leteti blizu mojega hrama proti Janeževi gorci že ob 06.15.

23.07.97 (sreda od 14-16. ure), sončno, zelo vroče. Intenzivno krmljenje mladičev. Na levi strani južne stene je krmljenje potekalo v dveh rovih, na desni strani pa v osmih, torej skupaj deset gnezd. Pri najuspešnejših rovih je hrana prihajala vsakih 15-20 sekund, večinoma pa na 1-2 minuti. Na začetku sem opazoval krmljenje skrit v grmovju, nato pa pod robinijami na platoju, torej kakih 20 m za mestom, kamor naj bi postavili opazovalnico. To ptičev ni motilo, čeprav je eden od njih sprožil preplah. Namenoma sem šel do konca platoja, kjer naj bi bila opazovalnica. Kakšno minuto se ptice niso zmenile zame, potem pa je postajal preplah vse večji; po dveh minutah je najmanj polovica ptičev nehala krmili in posedla na okoliška drevesa. Po desetih minutah so vse ptice nehale krmili in odletele iz peskokopa. Umaknil sem se pod prej omenjeno

robinijo, kjer sem čakal okoli petnajst minut. Tudi po tem času krmljenje ni doseglo prejšnje intenzivnosti, zato sem se umaknil iz peskokopa. Moj zaključek je, da je treba zaradi velike plašnosti ptičev ponovno preučiti mesto opazovalnice.

24.07.97 (četrtek od 12.30 do 13.45). V peskokop sva šla skupaj z A. Hudoklinom. Opazovala sva s platoja v bližini robinij, torej ca. 15-20 m od načrtovanega mesta opazovalnice. Ugotovila sva (s teleskopom), da so zasedeni dodatno še trije rovi, vendar v enem ni bilo opaziti kake aktivnosti. Torej je zasedenih dvanajst ali trinajst rogov. Glede lokacije in izvedbe opazovalnice Andrej predlaga, da opazovalnico sicer postavimo na plato, vendar zaradi velike plašnosti čebelarjev le tako daleč, da bo videti tudi levi del južne stene; toda opazovalnica mora biti zaprtega tipa z opazovalnimi linami (načrt ima verjetno Andrej Sovinc), sam dostop do nje pa zamaskiran z grmovjem ali nizkim drevmem, da tudi prihod ne bi bil opažen.

04.08.97 (ponedeljek ob 10.45), vreme lepo, sončno, ca. 20°C. Hranjenje poteka le še v prvem rovu, in to na levi strani južne stene (zamudnik?) Peskokop je skoraj prazen. Le tu in tam prileti kak čebelar, se usede na suho vejico poleg rova in kmalu odleti. Na suhem drevesu v smeri zvonika je opaziti en sam par čebelarjev.

22.08.97 (petek ob 13. uri), delno oblačno, rahel veter, ca. 26°C. Čakal sem 10 minut. Ves ta čas ni bilo v peskokopu in na obrobju videti ali slišati nobenega čebelarja. Z namenom, da bi našel iztrebke, sem obšel področje, kjer so gnezдили, vendar ni bilo tam nobenega. Popoldne sem srečal g. Pungarčiča in povedal mi je, da je pred kratkim slišal in nato videl manjšo skupino čebelarjev na suhem drevesu ob Sotli. Natančnega datuma ni vedel.

31.08.97 (nedelja ob 11. uri), okoli 20°C. Opaziti niti slišati ni nobenega čebelarja. Odpravil sem se še na Sotlo pri Bračni vasi, kjer pa jih tudi nisem opazil.

To je bilo moje zadnje opazovanje. V vinogradu sem bil medtem še večkrat, vendar ves ta čas ni bilo preleta čebelarjev, saj sem na njihove glasove zelo pozoren.

Vladimir Balon, Martinova ulica 53, 1000 Ljubljana